

23. Цели и политика на ръководството по управление на риска

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск) кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Категории финансови инструменти

Финансови активи – финансовите активи на дружеството са концентрирани в категория кредити и вземания и включват:

Финансови активи	31.12.2014 г.	31.12.2014 г.
Кредити и вземания, в т.ч.		
Търговски и други вземания	8 715	12 271
Парични средства и парични еквиваленти	520	191
Общо:	9 235	12 462

“СБАЛХЗ” ЕАД гр.СОФИЯ
Годишни финансови отчети към 31.12.2015

Финансовите пасиви включват:

Финансови пасиви	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Финансови пасиви по амортизирана стойност в т.ч.		
Търговски и други задължения	23 443	24 810
Общо:	23 443	24 810

Кредитен риск

Кредитният риск за дружеството се изразява във възможността да не получи в договорения размер или въобще финансов актив, както и възможността да получи финансов актив, но на по-късна дата от уговорената.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания. Максималната експозиция на кредитен риск към края на отчетния период е балансовата стойност на всеки клас финансови активи, представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносьбигаеми вземания.

. Салдата на текущите вземания се следят регулярно, в резултат на което дружеството счита, че има трудносьбигаеми и несъбигаеми вземания. Към датата на отчета за финансовото състояние дружеството има значителна концентрация на кредитен риск.

Пазарен риск

Риск на лихвоносни паричните потоци

Дружеството е изложено на лихвен риск от промяната в лихвените равнища на финансовите инструменти, с който оперира. Справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент варират поради промени в лихвените нива, което поставя в зависимост от лихвен риск паричните му потоци. През отчетния период предприятието е било изложено в минимална степен на лихвен риск. Като цяло в структурата на активите и пасивите на дружеството лихвоносните финансови инструменти имат специфичен дял, представени най-вече от паричните средства. Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и добра ликвидност. Същевременно дружеството няма лихвени пасиви. Затова приходите и оперативните парични потоци са в малка степен засегнати от промените в пазарните лихвени равнища.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск, доколкото покупките се извършват в чуждестранна и национална валута .

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Дружеството не поддържа оптимален ликвиден запас, парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Дружеството не разполага с достатъчно собствени оборотни средства и ползва привлечени кредитни ресурси. Текущо матуритетът и извършването на плащанията се наблюдава и контролира от ръководството, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и анализ на предстоящите плащания.

23. Условни ангажименти

Съдебни дела

Към 31.12.2015 год.СБАЛХЗ ЕАД не е страна по други съдебни дела с имуществен интерес, който биха довели до бъдещи задължения на дружеството.

Гаранции и обезпечения

Към датата на финансов отчет СБАЛХЗ ЕАД няма предоставени гаранции и поети ангажименти.

24. Допълнителни оповестявания във връзка с регулаторни изисквания

Съгласно чл.38 от Закона за счетоводството, дружеството следва да оповести начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори на предприятието, поотделно за: независим финансов одит, данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита. Независим одитор на „СБАЛХЗ“ ЕАД е Здравка Огнянова Щракова. Възнаграждението за независим одит на годишния финансов отчет и за преглед на годишния доклад за дейността е 4 хил. лв. без ДДС.

“СБАЛХЗ” ЕАД гр.СОФИЯ
Годишни финансови отчети към 31.12.2015

25. Пояснителни бележки съгласно ПМС № 127/27.05.2013 год. и ПМС № 114/2010 год.

Към 31.12.2015 год. дружеството е стартирало процедура, която е финализирана през м.април 2015 год. за избор на изпълнител на финансова институция за предоставяне на финансови услуги от кредитни или финансови институции. Търговското ни дружество е под прага на балансовата стойност на паричните средства от 3 000 000 лв, във връзка с т.3 от правилата за концентрация.

Към датата на изготвяне на годишния си финансов отчет, СБАЛХЗ ЕАД има левови разплащателни банкови сметки при СЖ Експресбанк АД, клон Мадрид и УниКредит Булбанк АД, клон Батенберг.

26. Събития след датата на баланса

След края на отчетния период не са настъпили други събития, които да оказват съществени изменения на имущественото и финансово състояние на дружеството.

Дата 15.03.2016г.

Проф. д-р Георги Михайлов
Изпълнителен директор

Л.Димитрова
Главен счетоводител

ДОКЛАД
НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА НА
“СБАЛХЗ” ЕАД, СОФИЯ ЗА 2015 г.

“Специализирана болница за активно лечение на хематологични заболявания” ЕАД (СБАЛХЗ-ЕАД) – гр. София, наричана за по-кратко в проекта СБАЛХЗ – ЕАД или Болницата, по своята същност е уникално високо-специализирано лечебно заведение от национално значение, което запазва водещата си позиция в страната в областта на профилактиката, диагностиката и комплексното лечение на хематологичните заболявания и изпълнява обществената си мисия за предоставяне на достъпна и високоспециализирана хематологична помощ на населението от страната. СБАЛХЗ разполага с непрекъснато обновяваща се болнична база, съвременно оборудване, значителен потенциал на академичен и друг научно-преподавателски състав, което позволява да се разгръща в пълен обем и с високо качество дейност, задоволяваща потребностите на пациентите. Хоспитализират се болни от всички групи кръвни заболявания, включително и редки нозологични единици, чието диагностициране е възможно единствено тук благодарение на уникална за страната апаратура.

Спазвайки нормативните изисквания, и съгласно Разрешението за осъществяване на лечебна дейност № СБ – 344 от 07.12.2012 г. на Министъра на здравеопазването болницата осъществява следните дейности: диагностика и лечение на хематологични заболявания; диагностика и консултации, поискани от лекар от други лечебни заведения; диспансеризация; вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор; клинични изпитвания на лекарства и медицинска апаратура, съгласно действащото в страната законодателство, учебна и научна дейност; експертиза, вземане, обработка, преработка, съхранение, алогенна и автоложна трансплантация на хемопоетични стволови клетки съгласно Удостоверение № 24/22.12.2010 г. на ИАТ.

Институционален статут на Специализирана болница за активно лечение на хематологични заболявания – ЕАД

Специализирана болница за активно лечение на хематологични заболявания – ЕАД е еднолично търговско дружество, с едностепенна структура на управление, регистрирано по Търговския закон на основание ПМС № 32 от 22.02.2008г. и на

основание Протокол на МЗ е определен Съвета на директорите в състав: Проф.д-р Георги Георгиев Михайлов, Христина Ангелова Гавазова и Проф.д-р Сашка Руменова Попова.

Едноличен собственик на Болницата е държавата. Седалището на „СБАЛХЗ“ЕАД е гр. София, Столична община, район „Студентски”, ул. „Пловдивско поле” № 6. Недвижимият имот е частна държавна собственост състоящ се от пет етажна постройка със сутерен (към съществуваща пет етажна сграда), със застроена площ 397,67 кв.м. и разгъната застроена площ 2 641, 59 кв.м., съгласно акт за държавна собственост № 05956 от 15.12.2005 г. – обща стойност 5 762 721 лв.

Акционерният потенциал на дружеството в размер на 8 774 255 лв. е разпределен в 8 774 255 лв. поименни акции по 1 лв. номинална стойност , изцяло собственост на българската държава – едноличен собственик на капитала , внесен под формата на апортна вноска на държавата на недвижим имот и движими вещи. Основният предмет на дейност на дружеството е осъществяване на болнична помощ в областта на хематологичните заболявания.

Болницата е регистрирана в Столична регионална здравна инспекция в съответствие с изискванията на Наредбата за регистрация на лечебните заведения с регистрационен № 2201212075.

Болницата приключва отчетната 2015 год. с финансов резултат – счетоводна загуба в размер на 5 923 хил.лв., след облагане с данъци, като основни източници на финансиране са Министерство на здравеопазването и РЗОК гр.София, чрез които са реализирани над 95% от приходите на дружеството.

Дейността на СБАЛХЗ-ЕАД се урежда от:

- Постановление на МС №94 от 22.02.2008 г. за преобразуване на Националния център по хематология и трансфузиология (НЦХТ) в „СБАЛХЗ” ЕАД, която е правопреемник на цялостната болнична дейност.
- Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № СБ – 344 от 07.12.2012 г. на Министъра на здравеопазването издадено на основание чл.46 ал. 2 от ЗЛЗ.
- Заповед №РД 17-138/01.08.2014 год. на Министерство на здравеопазването за акредитационна оценка на СБАЛХЗ-ЕАД.
- Удостоверение № 24/22.12.2010 г. на Изпълнителна агенция по трансплантации.

- Лицензия Серия-И-1580/Рег.№ 04527 за използване на източници на йонизиращи лъчения за медицински цели от 15/08/2014 год.
- Решение на Акредитационният съвет на НАОА от 2011 год. – Протокол №27/29.09.2011 год.

МИСИЯ НА СБАЛХЗ

Мисията на „СБАЛХЗ”ЕАД е осигуряване на стационарно лечение, при съблюдаване на добрата медицинска практика, за всички пациенти с хематологични заболявания и гарантиране на съвременна диагностично-лечебна дейност с използването на пълен спектър от конвенционални и високо-специализирани диагностични изследвания и модерни терапевтични подходи, включително и прилагане на трансплантация на стволови хемопоеични клетки и патогенетично-ориентирана таргетна терапия.

Хуманитарната платформа на мисията се основава на професионално-етичните и деонтологични клаузи, съдържащи се в Хипократовата клетва, Хартата за правата на пациента в Република България и Етичния кодекс.

Хуманитарната платформа на мисията се основава на професионално-етичните и деонтологични принципи, съдържащи се в Хипократовата клетва, Хартата за правата на пациента в Република България и Етичния кодекс. Мисията се осъществява в съответствие с националната здравна стратегия, действащото законодателство в страната, международните здравни договори и конвенции, в които Република България е страна, както и с етичния кодекс на съсловната организация на лекарите в България.

На основание здравно-политическите приоритети от международен и национален характер, както и от спецификата на потребностите в страната от диагностично-лечебна помощ в областта на клиничната хематология са дефинирани **основните приоритети**, които стоят пред СБАЛХЗ-ЕАД:

- повишаване качеството на медицинската помощ, отговарящо на възприетите в страната правила за добра медицинска практика и в съответствие с медицинските стандарти;
- внедряване на съвременни управленски модели;
- превръщане на Болницата в пазарен субект с достатъчна пазарна автономия;

- повишаване икономическата ефективност от дейността на базата на контролиране на разходите при наличните финансови възможности.

Мисията може да бъде изпълнена чрез обезпечаване на гражданите на Република България с широк спектър от достъпна, своевременна, достатъчна и качествена медицинска помощ посредством:

- съвременни диагностични и лечебни технологии;
- специализирани консултации и високо-специализирани изследвания диагностика на болни с хематологични заболявания;
- методична, експертна, научна и учебна дейност в областта на клиничната хематология.

СТРУКТУРА НА СБАЛХЗ-ЕАД

Специализираната болница за активно лечение на хематологични заболявания – ЕАД е високо специализирано, диагностично, лечебно и научно заведение от национално значение, което в съответствие с предмета си на дейност, изискванията на Разрешението за осъществяване на лечебна дейност № СБ – 344 от 07.12.2012 г. и утвърдените медицински стандарти, има следните функционално обособени структурни блокове:

КОНСУЛТАТИВНО-ДИАГНОСТИЧЕН БЛОК - осигурява амбулаторно цялостното диагностично и терапевтично уточняване на пациентите и се състои от:

(1) Приемно- консултативен кабинет.

(2) Специализиран хематологичен лабораторен блок:

1. Клинична лаборатория;
2. Лаборатория по хематопатология и имунология;
3. Лаборатория по цитогенетика и молекулярна биология;
4. Лаборатория по трансфузионна хематология;
5. Лаборатория по нуклеарно-медицинска диагностика;
6. Лаборатория по микробиология.

СТАЦИОНАРЕН БЛОК – КЛИНИКА ПО ХЕМАТОЛОГИЯ С ОТДЕЛЕНИЯ - осигурява стационарно цялостното диагностично и терапевтично уточняване на пациентите и се състои от:

(1) Отделение по клинична хематология.

(3) Отделение за трансплантация на хемопоеични стволови клетки, вкл.

1. Направление за подготовка и съхранение на хемопоеични стволови клетки.

(4) Отделение за химиотерапия, хемотерапия и наследствени заболявания на кръвта, вкл.

1. Направление по таласемии и патологични хемоглобини;

2. Направление по хемостазеология.

БОЛНИЧНА АПТЕКА - осигурява снабдяването с лекарства, медицински консумативи и други необходими за дейността материали и пособия.

АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ БЛОК - осъществява административното обслужване в болницата, финансовата и счетоводната отчетност, както и стопанисването и поддържането на имуществото на болницата.

1. Отдел „Обща администрация“;
2. Отдел „Финанси и счетоводство“;
3. Отдел “Обществени поръчки”;
4. Отдел “Информационно осигуряване”.

I. КОНСУЛТАТИВНО-ДИАГНОСТИЧНИЯТ БЛОК обединява:

1. ПРИЕМНО-КОНСУЛТАТИВЕН КАБИНЕТ, който представлява основният портал към специализираната болница, където се осъществяват консултации на пациенти, насочени от цялата страна, прием и контролни прегледи, диспансеризация на пациенти с онкохематологични заболявания. Годишно кабинетът провежда над **3 987** прегледа и консултации на пациенти от цялата страна. Изготвят се лични досиета на пациентите, които подлежат на диспансеризация, както и на тези, които провеждат перорална противотуморна терапия в домашни условия. В досиетата се отразяват осъществените допълнителни клиничко-лабораторни и образни изследвания съобразно основното заболяване.

2. СПЕЦИАЛИЗИРАН ХЕМАТОЛОГИЧЕН ЛАБОРАТОРЕН БЛОК, съставен от медико-диагностични лаборатории, които представляват водещи диагностично-консултативни звена в областта на хематологията, предоставящи на всички български граждани достъп до висококачествена и съвременна лабораторна диагностика. Специализираният хематологичен лабораторен блок осигурява солидна база за извършване на необходимата за правилния терапевтичен подход своевременна, качествена диагностика на кръвните заболявания на европейско ниво. Съчетанието на

уникалните възможности на всички лаборатории, които функционират в съответствие с най-високите изисквания на добрата лабораторна практика, представя болницата като високотехнологична и уникална структура на национално ниво. Специализираният хематологичен лабораторен блок в СБАЛХЗ-ЕАД е единствената структура в Р.България, която отговаря на изискванията за лечебни заведения от *III ниво на компетентност, съгласно т. 4.10 на медицинския стандарт „Клинична хематология”*, в която се осъществяват уникални и високо-специализирани диагностични дейности в областта на хематологията:

2.1. Клинична лаборатория - провежда всички необходими за *III ниво, съгласно медицинския стандарт „Клинична лаборатория”*, качествени, полуколичествени и количествени, морфологични, клинично-химични анализи (ензими, субстрати, електролити, като глюкоза, креатинин, урея, общ белтък, албумин, общ и директен билирубин, желязо, АСАТ, АЛАТ, КК, АФ, ГГТ, амилаза, пикочна к-на, холестерол, триглицериди, HDL, LDL, калций, калий, натрий, фосфор, ЖСК, магнезий, ЛДХ, ХБДХ) в серум и други биологични течности; рутинни хематологични и уринни анализи; изследване на порфирины (уро-, копро-, и протопорфирины) и прекурсори (ALA и PBG) в кръв и урина; на ензими и субстрати в еритроцитите (G6PDH, PK, Glutathion reductase, 2,3 DPG, ATP, Porphobilinogen synthase и др.); хемостазни показатели (време на кръвене, РТ, аРТТ, фибриноген, индивидуални фактори на кръвосъсирването) при диагнозата на хематологичните заболявания, както и на възникналите усложнения вследствие на приложената терапия. Функционирането на съвременна апаратура позволява осъществяване на бързи, възпроизводими и качествени клинично-химични изследвания. Лабораторията е създала механизъм за осигуряване на 24-часова лабораторна дейност.

2.2. Лаборатория по трансфузионна хематология - отговаря на изискванията на *медицинския стандарт „Трансфузионна хематология” за III ниво на компетентност* за практикуване на специалността, както по отношение на имунохематологичната диагностика на пациенти, така и при подбора на кръв и кръвни съставки за всеки конкретен пациент и осъществяване на трансфузионен надзор. Лабораторията извършва цялостна имуно-хематологичната диагностика на пациенти с хематологични заболявания и бременни: определяне на множество клинично значими кръвно-групови антигени [ABO, Rh, Kell, Duffy и др.]; претрансфузионен скрининг и идентификация на специфичността на анти-еритроцитни антитела, подбор на

съвместими еритроцитни концентрати, антитромбоцитни антитела чрез мануални методи и колонноаглутинационни техники. При установяване на алоимунизация към еритроцитни антигени от различни кръвнотрупови системи задължително се идентифицира специфичността на наличното антитяло и за пациента се подбират антиген-негативни еритроцитни концентрати. В случаи на забавяне на осигуряването на кръв по съответната еритроцитна антигенна формула от страна НЦТХ, в лабораторията се извършва търсене измежду наличните изотрупови единици.

В лабораторията се води регистър и на болните с автоимунни хемолитични анемии (като самостоятелно заболяване или придружаващи в хода на друго хематологично заболяване), което позволява всяко контролно изследване при тези животозастрашаващи състояния да се съпостави с предходните и да се правят диагностични и прогностични заключения, както и препоръки към лекуващите лекари.

В лабораторията има регистър и на болните с установена алоимунизация, което в много случаи е пречка за започване на химиотерапия, това определя изключителното значение на изходния имуно-хематологичен статус при всеки болен с хематологично заболяване и провеждане на адекватна трансфузионна политика. Това е от изключителна важност при съществуването на трансплантации на хемопоеични стволови клетки. При пациенти с хематологични неоплазии или апластична анемия, на които предстои алогенна трансплантация на стволови клетки, е утвърдена практиката за преливане на обезлеукоцитени кръвни продукти, както и на тромбоцитни концентрати, получен чрез апаратна афереза, с което се предпазват болните от алоимунизация към HLA антигените и към специфичните тромбоцитни антигени. В резултат на съвместните усилия на отделението за трансплантация на хемопоеични стволови клетки, лабораторията по трансфузионна хематология и НЦТХ се осъществява ефективна заместителна терапия с кръв и кръвни съставки според Европейските и световни стандарти. **Ръководството** на СБАЛХЗ-ЕАД е запознало ръководството на МЗ за проблема със заплащането на значителните финансови задължения към НЦТХ и уникалната структура на СБАЛХЗ-ЕАД, която налага използването им като неотменима част от терапевтичния план, което налага промяна на наредбовото устройство по отношение на изплащането на подобни задължения от страна на СБАЛХЗ-ЕАД към НЦТХ, но този проблем все още не е разрешен. Промяна в законовата и уредбова основа, даваща възможност за безвъзмездно получаване и употреба на кръвни продукти за нуждите на терапевтичната политика на СБАЛХЗ от

НЦТХ предстой през 2016г.

2.3. Лаборатория по хематопатология и имунология - отговаря на изискванията на медицинския стандарт "Клинична имунология" за III ниво на компетентност и осигурява пълен спектър на морфологична и имунологична експертиза на хематологични заболявания, основана на интегриран подход чрез прилагане на цитологични, хистологични и имуно-морфологични методи, многопараметърна флуоцитометрия, *in situ* хибридизация в биопсичен материал, както и количествени и качествени изследвания на нормални и патологични протеини, като се прилагат критериите на действащата понастоящем класификация на СЗО. Съгласно получената акредитационна оценка и разрешителното за дейността на лечебното заведение лабораторията интегрира дейности по обща и клинична патология и клинична имунология. Осигурява се пълен обхват на диагностика на остри левкемии, миелодиспластични синдроми и хронични миелопролиферативни заболявания чрез микроскопско изследване на костен мозък и периферна кръв, цитохимични и специални оцветявания; флуоцитометрия за определяне на линия на диференциация и степен на матурация, идентифициране и левкемично-асоциирани фенотипи и мониториране на терапевтичния отговор и минималната резидуална болест, диагностика и проследяване на рецидиви и идентифициране на левкемична популация в ликвор, телесни течности и изливи. Лабораторията е с широк обхват в диагностиката и субкласифицирането на лимфомите чрез комплексна оценка на морфологията и имунофенотипа, оценка на левкоцитни повърхностни и цитоплазмени антигени чрез имунохистохимично изследване или флуоцитометрия с оглед избор на оптимална схема на лечение и прилагане на таргетна терапия с моноклонални антитела, *in situ* хибридизация за идентифициране на EBV, леки имуноглобулинови вериги и др. За оценка на анемии и костно-мозъчна недостатъчност (цитопении, аплазия и др.) се прилагат както рутинни морфологични, така и флуоцитометрични методи за контрол на лимфоцитните субпопулации за прецизиране на индикациите за лечение и мониториране на терапевтичев отговор. Лабораторията осигурява количествено определяне на CD34+ хематопоеични стволови клетки за целите на трансплантацията - контрол на мобилизацията и дозата CD34(+) ХСК за гарантиране на успешна трансплантация. В допълнение, лабораторията осигурява прецизна диагностика на плазмоклетъчни дискразии чрез качествени и количествени изследвания на нормални и патологични протеини (парапротеини, криоглобулини, еуглобулини, сводобни леки вериги и съотношение) в серум, урина и ликвор. Анализът на дейността показва ясна

тенденция към нарастване на търсенете на услугите на лабораторията от все повече специалисти и лечебни заведения от цялата страна, причина за което е високото качество на изследванията, постигнато в разумни срокове на изпълнение, с което се осигурява равен достъп до високоспециализираните изследвания както на пациенти, насочени от хематологичните отделения и приемно-диагностичните кабинети на болницата, така и от цялата страна.

2.4. Лаборатория по цитогенетика и молекулярна биология – отговаря на изискванията на *медицинския стандарт "Медицинска генетика"* за III ниво на компетентност и представлява единственото диагностично звено в страната, тясно профилирано в областта на генетичните аномалии при болни с хематологични неоплазии, като за целта се използват рутинно конвенционална кариотипизация чрез хромозомен-лентов анализ, флуоресцентна *in situ* хибридизация (FISH) и полимеразно-верижна реакция (PCR), вкл. и количествена PCR в реално време. Лабораторията е едно от иновативните звена, в което се въвеждат нови маркери за диагностика и оценка на болни със злокачествени заболявания на кръвта. Към настоящия момент в лабораторията се извършват: (1) Директен и индиректен хромозомен лентов анализ с G-оцветяване: за доказване на специфични, неслучайни бройни и структурни хромозомни аберации; (2) Флуоресцентна *in situ* хибридизация [FISH] за BCR-ABL/t(9;22); аномалии на 11q23/MLL, 5q31 аномалии, c-MYC-IgH/t(8;14), делеция на p53/del(17p13); 7q31 аномалии; c-MYC/8q24 аномалии; del(13)(q14.3); делеция на ATM/del(11q22-q23); (3) Полимеразно-верижна реакция [PCR] - PCR след обратна транскрибция (RT-PCR); двуетапна PCR (Nested Primers PCR); мултиплексна PCR; количествена Real-Time PCR, RFLP, и др. за изследване на: *фузионни гени*: M BCR-ABL; m BCR-ABL; u BCR-ABL; AML1-ETO; CBFb-MYH11; PML-RARA; MLL-ELL; MLL-ENL; MLL-AF9; MLL-AF6; MLL-AF4; TEL-AML1; E2A-PBX1; SIL-TAL1; MMSET-IGH; DEC-CAN; FIP1L1-PDGFRa; FLT3-ITD; MLL-ITD; *свърхекспресия на гени*: MDR1; MRP1; BCRP1; LRP; EVI1; BAALC; PRAME; Survivin; WT1; MN1; hTERT; AID; VEGF; FLT3; MLL, ERG1; *генни пренареждания*: IgH; TCR; BCL2-IgH/t(14;18); *мутации*: JAK2 V617F мутация, мутации на NPM1 гена; *други*: Cytokeratin 19; Mamoglobin; Освен значителния поток от болни, диагностицирани и лекувани в СБАЛХЗ, лабораторията поема специализираните молекулярно-биологични изследвания за всички пациенти с левкемии под и над 18-годишна възраст от цялата страна.

2.5. Лаборатория по нуклеарно-медицинска диагностика - отговаря на изискванията на *медицинския стандарт "Нуклеарна медицина"* за *II ниво на компетентност*, като осъществява специализирана нуклеарно-медицинска дейност в областта на хематологичните заболявания и хемопоезата; провежда радионуклидни изследвания *in vivo* (кинетика на тромбоцити и еритроцити, обем на циркулираща кръв, плазма и еритроцитна маса; кинетика на гранулоцитите; туморна визуализация при пациенти с лимфоми) и радиоимунологични изследвания *in vitro* (количествено определяне на нивата на витамин B12 и фолиева киселина и феритин, клинично значими лимфомни биомаркери за контрол на туморния обем и ефективността на провежданото лечение като β 2-микроглобулин и тимидин киназа, еритропоетин и хормонални изследвания при болни с таласемия). Лабораторията осъществява мониториране на хелатиращата терапия при болните с таласемия майор, което от една страна води до подобряване на качеството на живот на тези болни, а от друга – има съществен фармакоикономически ефект чрез индивидуализиране на терапията. В допълнение, за първи път в страната е осигурен регулярен контрол на хормоналния статус и хипотиреодизма при пациентите с таласемия-майор чрез рутинно въведените изследвания в лабораторията.

2.6. Лаборатория по микробиология – значително надхвърля изискванията на *медицинския стандарт "Микробиология"* по отношение на оборудването и извършваните дейности и беше категоризирана на *II ниво на компетентност*, като провежда експресна микробна идентификация при животозастрашаващите септични състояния, идентификация на патогени и трансмисивни инфекции чрез автоматизирана идентификация на бактерии и гъбички и определяне на антибиотична чувствителност; извършване на серологични изследвания на бактерии, вируси, гъбички (антигени и антитела) чрез имунологични методи. Разкриването на функционален сектор по вирусология значително обогатява палитрата от специализирани изследвания, особено за пациентите от трансплантационното отделение.

Като цяло, през последните години се очертава ясно изразена тенденцията за нарастващ брой изследвани показатели при висок брой болни, насочени от цялата страна. Анализът на основните количествени показатели за предходната година ни дават основание да прогнозираме умерен темп на нарастване на осъществяваните лабораторни изследвания:

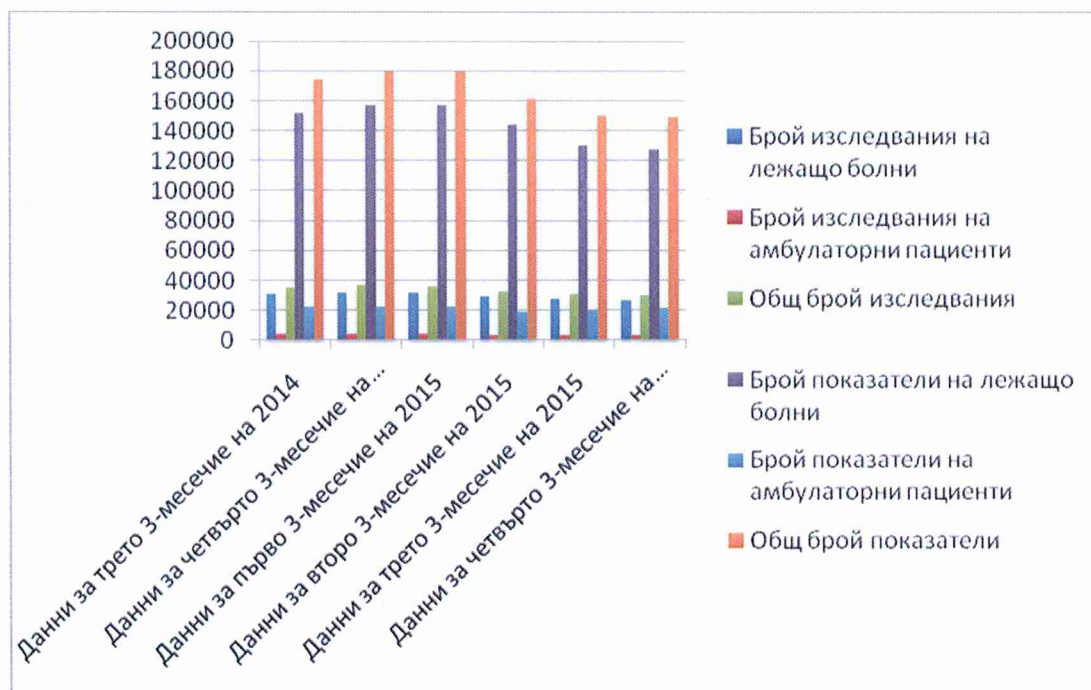
Таблица 1. Количествени показатели за лабораторната дейност в СБАЛХЗ-ЕАД.

“СБАЛХЗ” ЕАД гр.СОФИЯ
Годишни финансови отчети към 31.12.2015

Данни за:	Данни за трето 3- месечие на 2014	Данни за четвърто 3- месечие на 2014	Данни за първо 3- месечие на 2015	Данни за второ 3- месечие на 2015	Данни за трето 3- месечие на 2015	Данни за четвърто 3- месечие на 2015
Брой изследвания на лежащо болни	30760	32060	31783	29160	27192	26730
Брой изследвания на амбулаторни пациенти	4381	4529	3996	3200	3245	3474
Общ брой изследвания	35141	36589	35779	32360	30437	30204
Брой показатели на лежащо болни	151734	157318	157224	143905	130058	127688
Брой показатели на амбулаторни пациенти	22218	22017	22012	18489	19797	21780
Общ брой показатели	173952	179335	179236	161384	149855	149468

От представените данни за обема на производствената дейност на специализирания хематологичен лабораторен блок могат да се направят няколко основни извода: Като цяло, в последните години Специализираният хематологичен лабораторен блок показва изразен темп на нарастване на обема на диагностичната дейност. Налице ясно очертана тенденция за нарастване на броя на изследваните показатели, и то главно по отношение на на високо-специализирани хематологични изследвания (вкл. разширяващ се спектър имунологични, цитогенетични, молекулярни и др. маркери), някои от които се осъществяват само в СБАЛХЗ-ЕАД за нуждите на цялата страна. Това е основният отличителен белег на качеството на оказваната специализирана хематологична медицинска помощ в националната хематологична

болница.

Фигура 1. Брой лабораторни изследвания в СБАЛХЗ-ЕАД.

Болницата предоставя медицински услуги на над 26 лечебни заведения от цялата страна по силата на сключени договори (Понастоящем със: НСБАЛО – София, СБАЛДОХЗ – София, УМБАЛ „Александровска” – София, УМБАЛ “Св.Анна” – София, УМБАЛ „Св. Марина”– Варна, УМБАЛ – Плевен, ВВМА - София, МБАЛ – Враца, МВР болница - София, МБАЛ –В.Търново, МДОЗС – В.Търново, МБАЛ – Русе, МБАЛ „Токуда”, СБАЛ „Йоан Павел” и др.), както и по желание на пациенти. С тези си дейности СБАЛХЗ постига все по-голяма степен на задоволяване на здравните потребности на населението от цялата страна.

Качеството на извършваните лабораторни изследвания подлежи на регулярен контрол, валидирано със съответните сертификати за 2015-2016г. Клинична лаборатория успешно участва във всички кръгове на Българската национална система за външна оценка на качеството „Клинична лаборатория” – програми хематология, клинична химия, хемостаза; Лабораторията по микробиология - в Националната система за външен контрол на качеството на диагностичните лаборатории – по